

Svenska genusforskare syns i världen

Föreställningen om svenska genusforskare som dåliga på att publicera sig internationellt är ett resultat av bristfällig tillämpning av mätmetoder. Det visar Nationella sekretariatet för genusforskning i en nypublicerad rapport. Rapporten slår fast att genusforskarna är lika bra på att publicera sig internationellt som både svenska humanister och samhällsforskare.

”Svenska genusforskare håller inte måttet”. så löd rubriken för omkring ett år sedan på *Dagens Nyheter*s debattsida. De svenska professorerna i genusforskning är anmärkningsvärt dåliga på att publicera sig internationellt, och det magra resultatet är en viktig värdeomvärdering på svensk genusforskning, argumenterade debattskribenten.

Nu kan Nationella sekretariatet

för genusforskning visa att påståendet om de svenska genusforskarna inte stämmer. I den nypublicerade rapporten *Svensk genusforskning i världen – en bibliometrisk studie av svenska genusforskarens internationella publicering*, skriven av fil. dr

Camilla Norrbin, framgår att flera andra studier har visat motsatsen och att det finns anledning att ompröva hur de bibliometriska mätmetoderna för internationalisering och excellens tillämpas.

I rapporten kartlägger Norrbin de svenska genusforskarnas internationella publiceringar och visar att svensk genusforskning har lika god internationell synlighet som svensk humaniora

och svensk samhällsvetenskap.

Rapporten uppmärksammar det faktum att databasen Web of science, som i hög utsträckning används vid bibliometriska undersökningar och är den vanligaste vid ranking av forskares excellens, omfattar långt ifrån alla internationella tidskrifter som svenska genusforskare publicerar sig i. Norrbin visar att när det gäller exempelvis svenska genushistorikers internationella publiceringar saknas hela 69 procent i Web of science. När det gäller genusforskare inom sociologi är samma siffra 50 procent.

Rapporten avslutas med en diskussion kring strategier för hur man i framtiden ytterligare ska kunna stärka svensk genusforskningens internationella synlighet.

Genusforskning framgångsrikast i stora miljöer

Stora forskningsmiljöer skapar bättre odds för framgångsrik genusforskning jämfört med små miljöer. Men generellt måste såväl enskilda forskare som institutioner bli bättre på att nå ut, menar utredaren Annika Olsson.

I vilka institutionella miljöer bedrivs genusforskning? Det är frågeställningen som ligger till grund för den nypublicerade rapporten *Genusforskning pågår*.

Rapporten, som sträcker sig över perioden 1960–2006 visar att den svenska genusforskningen har expanderat kraftigt

under det senaste decenniet och i dag pågår genusforskning vid i princip varje universitet och högskola. Majoriteten

av genusforskarna verkar inom miljöer som i kartläggningen räknas som stora (fler än tio forskare) och enligt rapporten finns det ett tydligt samband mellan storleken på miljön och i vilken utsträckning genusforskningen är etablerad och/eller synliggjord.

En klar majoritet av de stora miljöerna lyfter aktivt fram sin genusforskning och ett sådant synliggörande från institutionen/lärosätet är enligt rapporten av stor betydelse för att minska genusforskningens sårbarhet.

För trots att genusforskarna i Sverige är fler än någonsin tidigare riskerar den kompetens som byggts upp att snabbt raseras.

– Många miljöer är fortfarande beroende av någon eller några få eldsjälarers verksamhet. Dessutom är de genutmärkta anställningarna få, vilket kan innebära att när en person försvinner raseras en hel miljö, säger Annika Olsson.

– Eftersom de flesta genusforskare är kvinnor så påverkas också könsfördelningen inom universitetet till att bli ännu snedare – man blir av med både kvinnor och genuskompetens.

Genusforskare på defensiven

Genusforskningens pressutrymme expanderar men den mediala bilden är inte entydig. Det konstaterar Jimmy Sand i sin rapport *Genusforskning i pressen – en undersökning av hur svensk press bevakat genusforskning under åren 1997-2006*.

När det gäller rapporteringen av forskningens innehåll och användbarhet sker denna oftast med positiva förtecken. Genusforskare figurerar som experter och områden som genuspedagogik och jämställdhet i arbetslivet beskrivs som viktiga.

Men allt är inte lovord. Genusforskningen och enskilda forskare utsätts också för kritik, ofta på debatt och ledarsidor. Typiskt för dessa sammanhang är, enligt rapporten att genusforskare befinner sig i försvarsposition. Att forskarna själva tar initiativ till debatt är väsentligt mer sällsynt.

Texter: Frida Lundberg